

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr.29
la Hotărîrea Consiliului INJ
nr.1/3 din 30 ianuarie 2015*

CURRICULUM
la disciplina

„INVESTIGAȚII FINANCIAR-ECONOMICE”

(candidați la funcția de procuror)

AUTOR:

Viorel MORARI,

*procuror, șef al Secției conducerea urmăririi penale
în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale*

_____ AVIZAT

Mariana PITIC, șef al Direcției instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2015

I. PRELIMINARII

Țările aflate în tranziție se confruntă cu probleme complexe, generate de factori moșteniți de la sistemul social-economic precedent și de instabilitățile instituționale ale perioadei de tranziție. Aceste schimbări se deosebesc de reformele realizate în alte țări, deoarece transformările trebuie să fie sistemice și să schimbe radical temelia instituțiilor stabilite în trecut. În acest sens, evenimentele pe care le-a parcurs Republica Moldova în istoria sa recentă nu prezintă o excepție prin complexitatea și profunzimea lor.

Totodată, intensificarea dezvoltării economice este imposibilă fără fortificarea sistemului de asigurare a ordinii de drept, fără combaterea consecventă și necruțătoare a criminalității, corupției și economiei tenebre. În acest context, este necesar de consolidat cadrul legislativ privind protecția intereselor agenților economici și ale statului, inclusiv în sfera reglementării relațiilor patrimoniale, privind combaterea evaziunilor fiscale, contrabandei, etc.

În conformitate cu art.124 din Constituția RM și art.4 al Legii cu privire la Procuratură, procuratura reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.

Atribuțiile respective sunt realizate prin intermediul investigațiilor financiar-economice, care constituie unul dintre modulele esențiale pentru viitorii procurori în ceea ce privește procesul de organizare a efectuării controalelor.

Prezentul curriculum acordă suficientă atenție nu doar ideii de acumulare a cunoștințelor teoretice, dar și celei de formare a abilităților tipice domeniului de activitate, precum și a capacității de a transfera cunoștințele teoretice și abilitățile practice în situații nestandarde.

În context, curriculumul la disciplina „Investigații financiar-economice” se prezintă ca un document de politică educațională și, în același timp, drept un instrument juridic ce sintetizează stadiul formării viitorilor procurori în vederea realizării competenței organelor Procuraturii.

Scopul instruirii la disciplina Investigații financiar-economice a audiențelor rezidă în oferirea posibilității acestora în formarea deprinderilor practice necesare pentru organizarea cu succes a activității de reprezentare a intereselor generale a societății, apărarea ordinii de drept, drepturilor și libertăților cetățenilor.

Instruirea în domeniul nominalizat va scoate în relief valorificarea potențialului fiecărui audient la o gândire analitică și de sinteză necesară pentru întocmirea actelor de reacționare a procurorului în vederea garantării respectării legislației de către autoritățile publice, persoanele fizice și juridice indiferent de tipul de proprietate.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei audientul va obține următoarele competențe:

- să distingă investigațiile financiar – economice ca instrument separat de restul atribuțiilor, destinat pentru realizarea competenței organelor procuraturii;
- să planifice efectuarea controalelor în vederea reprezentării intereselor generale ale societății și apărării ordinii de drept, precum și drepturilor și libertăților cetățenilor;
- să identifice soluții concrete pentru problemele de ordin practic vizînd efectuarea controalelor privind respectarea legislației de către subiecții de drept;
- să formuleze întrebări față de specialiștii din cadrul altor organe abilitate cu funcții de control în vederea atingerii scopurilor investigațiilor financiar-economice;
- să formeze deprinderi de direcționare și organizare a activității organelor de control, în cazul efectuării investigațiilor financiar-economice, pentru analiza și sinteza ulterioară a rezultatelor obținute și întocmirea actelor de reacționare a procurorului impuse.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei audientul va fi capabil să:

- definească noțiunea investigații financiar-economice, să sesizeze importanța acestora și să constate diferența de alte atribuții ale procurorului.
- formeze deprinderi practice de întocmirea sesizării privind lichidarea încălcărilor de lege, cauzelor și condițiilor ce le-au favorizat;
- formeze deprinderi practice de întocmirea recursul privind anularea actului ilegal.
- formeze deprinderi practice de întocmirea cererii de chemare în judecată.
- formeze capacității de transfer al cunoștințelor teoretice și al abilităților practice în situații atipice, soluționarea situațiilor dificile, rezolvarea unor sarcini cu un grad sporit de complexitate în cazul realizării investigațiilor financiar - economice.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Investigații financiar-economice	Morari Viorel	II	28	10	18	colocviu diferențiat

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMATICA	Ore curs	Ore practice
1.	Noțiuni introductive. Actele de reacționare emise de procuror	2	2
2.	Modul de efectuare a controlului activității Inspectoratului Fiscal de Stat	2	4
3.	Modul de efectuarea a controlului în domeniul respectării legislației privind gestionarea patrimoniului public	2	4
4.	Modul de efectuare a controalelor în domeniul legislației vamale	2	4
5.	Modul de efectuarea controalelor în vederea apărării drepturilor, libertăților și intereselor legale ale persoanei în sfera protecției sociale	2	4
TOTAL		10	18

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice Resurse logistice	Lucrul individual
Tema 1. Noțiuni introductive. Actele de reacționare emise de procuror		
- scopul și obiectivele investigațiilor financiar – economice.	Curs-prelegere	<i>Ore curs</i> Brainstorming.

<ul style="list-style-type: none"> - acte de reacționare emise de procuror. - planificarea activității organelor procuraturii. - pregătire și efectuarea investigațiilor financiar - economice 	Proiector/laptop Seminare Studiu de caz Tablă flipchart	Lectura surselor din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea proiectelor de acte de reacționare
Tema 2. Modul de efectuare a controlului activității Inspectoratului Fiscal de Stat		
<ul style="list-style-type: none"> - Actele normative de bază ce reglementează activitatea IFS. - emiterea de către IFS a deciziilor privind aplicarea de sancțiuni. - executarea silită a obligațiilor fiscale, inclusiv sechestrarea și vânzarea activelor întreprinderii și suspendarea operațiunilor la conturile bancare. - înaintarea în instanțele judecătorești competente a acțiunilor contra contribuabililor. - practica contravențională. 	Curs-prelegere Proiector/laptop Seminare Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte de reacționare
Tema 3. Modul de efectuarea a controlului în domeniul respectării legislației privind gestionarea patrimoniului public		
<ul style="list-style-type: none"> - gestionarea patrimoniului întreprinderilor de stat din subordinea autorităților publice centrale. - gestionarea pachetelor de acțiuni ale statului în capitalul statutar al agenților economici, precum și administrarea întreprinderilor de stat. - gestionarea proprietății de către autoritățile administrației publice locale. 	Curs-prelegere Proiector/laptop Seminare Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte de reacționare
Tema 4. Modul de efectuare a controalelor în domeniul legislației vamale		
<ul style="list-style-type: none"> - Metodologia efectuării controlului legalității aplicării sancțiunilor materiale în cazul săvârșirii contravențiilor vamale prevăzute de art.231 Cod vamal. - Metodologia efectuării controlului legalității achitării plăților vamale la importul mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova. - Metodologia efectuării controlului păstrării bunurilor ridicate în cadrul documentării contravențiilor și infracțiunilor. 	Curs-prelegere Proiector/laptop Seminare Studiu de caz Tablă flipchart	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din Lista bibliografică. <i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte de reacționare
Tema 5. Modul de efectuarea controalelor în vederea apărării drepturilor, libertăților și intereselor legale ale persoanei în sfera protecției sociale		
<ul style="list-style-type: none"> - combaterea și prevenirea fenomenului formării restanțelor pentru remunerarea muncii de către agenții economici. 	Curs-prelegere Proiector/laptop	<i>Ore curs</i> Brainstorming. Lectura surselor din

<p>- controlul verificării respectării legislației în domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală.</p> <p>- controlul asupra evidenței, repartizării și legalității utilizării ajutorului umanitar.</p>	<p>Seminare Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p>Lista bibliografică.</p> <p><i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Examinarea dosarelor. Întocmirea proiectelor de acte de reacționare</p>
---	---	---

VII. EVALUAREA

A. Evaluarea continuă

Evaluarea continuă a rezultatelor academice se va efectua prin:

- participarea audienților în cadrul activităților practice (răspunsuri orale, participare la dezbateri, prezentări de rapoarte/comunicări/ informații).
- probe scrise: două testări obligatorii care vor conține sarcini de mai multe niveluri cu: obiective de cunoștințe, obiective de capacități și obiective de competențe profesionale și atitudini.
- pregătirea unui referat științific și/sau aplicativ pe o problemă propusă pentru activitățile individuale.

B. Evaluarea finală

Evaluarea finală se va efectua sub forma colocviului diferențiat verbal prin oferirea de către audient a răspunsului la două întrebări teoretice și în scris prin întocmirea proiectului unui act de reacționare a procurorului.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative:

1. Constituția Republicii Moldova.
2. Codul fiscal, adoptat prin Legea nr.1163 din 24.04.1997.
3. Codul civil, adoptat prin Legea nr.1107 din 06.06.2002.
4. Codul procedură civilă, adoptat prin Legea nr.225 din 30.05.2003.
5. Codul muncii, adoptat prin Legea nr.154 din 28.03.2003.
6. Codul vamal, adoptat prin Legea nr.1149- XIV din 20.07.2000.
7. Codul penal, adoptat prin Legea nr.985 din 18.04.2002.
8. Codul contravențional, adoptat la 24.10.2008.
9. Legea cu privire la tariful vamal, nr.1380 din 20.11.1997;
10. Legea cu privire la Procuratură, nr.294-XVI din 25.12.2008.
11. Legea cu privire la întreprinderea de stat, nr. 146 din 16.06.1994.
12. Legea cu privire la Societățile pe Acțiuni, nr. 1134 din 02.04.1997.
13. Legea privind administrația publică locală, nr.436-XVI din 28.12.2006.
14. Legea privind prețul normativ al pământului, nr.1308 din 25.07.1997.
15. Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, nr. 1585-XIII din 27.02.98.
16. Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova, nr.1491-XV din 28.11.2002.
17. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor de expunere spre vânzare la Bursa Universală de Mărfuri a Moldovei a bunurilor sechestrate în scopul stingerii obligațiilor fiscale, a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive și a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune, nr.332 din 02.04.2004.

18. Hotărârea Guvernului privind activitatea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei, nr.998 din 20.08.2003.
19. Hotărârea Guvernului privind aprobarea structurii organizatorice a Serviciului Fiscal de Stat și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova, nr.786 din 30.06.2003.
20. Hotărârea Guvernului cu privire la reglementarea activității organelor Serviciului Fiscal de Stat, nr.1736 din 31.12.2003.
21. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea noii componente nominale a Comisiei republicane permanente pentru organizarea expertizei, evaluării și comercializării bunurilor sechestrate, nr.161 din 19.02.2004.
22. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la reprezentarea statului în societățile comerciale, nr.1053 din 11.11.2010.
23. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de determinare și comercializare a activelor neutilizate ale întreprinderilor, nr.480 din 28.03.2008.
24. Hotărârea Guvernului despre aprobarea Regulamentului privind casarea bunurilor uzate raportate la mijloacele (fondurile) fixe, nr.500 din 12.05.98.
25. Hotărârea Guvernului despre măsurile de realizare a Legii cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997 – 1998, nr.1056 din 12.11.1997.
26. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind licitațiile cu strigare și cu reducere, nr.136 din 10.02.2009.
27. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind vânzarea acțiunilor proprietate publică la Bursa de Valori, nr.145 din 13.02.2008.
28. Hotărârea Guvernului cu privire la reorganizarea Inspectoratului de Stat pentru Protecția Muncii pe lângă Ministerul Muncii și Protecției Sociale, nr.1481 din 27.12.2001.
29. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Nomenclatorului Mărfurilor al Republicii Moldova nr.54 din 26.01.2004.
30. Norme din 12.01.99 privind completarea, circulația și folosirea formularelor declarației vamale în detaliu, aprobate de Departamentul Vamal.
31. Ordinul Departamentului Vamal nr.276-O din 24.10.2002 cu privire la perfectarea actelor vamale la vămuirea mărfurilor provenite din tranzacțiile economice externe.
32. Ordinul Departamentului Vamal nr.26-O din 11.02.2004 referitor la aprobarea normelor de completare a declarației vamale (în vigoare până la 01.05.2005).
33. Ordinul Departamentului Vamal nr.199-O din 29.10.2004 referitor la aprobarea Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu.

Literatură didactică și științifică:

34. Suportul de curs la disciplina „Investigații financiar-economice” pentru candidații la funcția de procuror, Chișinău 2009.